

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 29. mart 2024.godine

KZUS- Obeležen jubilej – 65 godina postojanja Komore zdravstvenih ustanova Srbije

POLITIKA- U Moravičkom okrugu 95 odsto vakcinisanih

POLITIKA- Početak dugoročne saradnje u oblasti razvoja nuklearne medicine

RTV- Lekovi za dijabetes koštaju i do 400 puta više nego što je potrebno

N1- U Srbiji u proteklih sedam dana 96 obolelih od kovida

N1- Radili u kovidu, ali i dalje čekaju zaposlenje: Građani im aplaudirali, nadležni razočarali

Obeležen jubilej – 65 godina postojanja Komore zdravstvenih ustanova Srbije

Svečana sednica Skupštine Komore zdravstvenih ustanova Srbije na kojoj je obeležena 65. godišnjica od osnivanja KZUS održana je u kongresnoj sali hotela „Mona Plaza“ u Beogradu. Sednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva zdravlja, Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, eksperti Svetske banke za oblast zdravstva, Asocijacija privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi Srbije, Državne revizorske institucije, NALED-a, Lekarske komore, Agencije za akreditaciju, Kancelarije poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Komore biohemičara, Farmaceutске komore, kompanije Methodes Franklin Covey, te direktori i ovlašćena lica iz zdravstvenih ustanova iz cele Srbije.

Tokom programa, gostima je predočen razvoj Komore zdravstvenih ustanova Srbije od nastanka do danas, sa naglaskom na najznačajnije aktivnosti koje Komora preduzima ka cilju kom stremi tokom celog svog postojanja, a to je unapređenje zdravstvenog sistema u Srbiji i pomoć zdravstvenim ustanovama da prevaziđu probleme sa kojim se suočavaju u svakodnevnom radu. Na skupu su govorili predstavnici Ministarstva zdravlja, Asocijacije privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi Srbije i kompanije Methodes Franklin Covey.

Tokom svečanosti uručene su zahvalnice institucijama i pojedincima sa kojima Komora zdravstvenih ustanova Srbije ima posebno dobru saradnju. Zahvalnice su dobili

Ministarstvo zdravlja

Republički fond za zdravstveno osiguranje

Državna revizorska institucija

Asocijacija privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi.

profesor doktor Ferenc Vicko,

doktor Simo Vuković

Komora zdravstvenih ustanova Srbije uručila je i plakete zdravstvenim ustanovama i to:

Univerzitetskom kliničkom centru Srbije, Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, Opštoj bolnica Šabac, Domu zdravlja Sombor, Domu zdravlja Kuršumlija, Zavodu za urgentnu medicinu Beograd, Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju “Gamzigrad”.

U ime dobitnika priznanja prisutnima se obratio dr Simo Vuković.

Komora zdravstvenih ustanova Srbije zahvaljuje se svima koji su prisustvovali Svečanoj sednici Skupštine. Nadamo se da ćemo negovati postojeća partnerstva i graditi nova, napredujući ka zajedničkom cilju – funkcionalnijem zdravstvenom sistemu.

ПОЛИТИКА

U Moravičkom okrugu 95 odsto vakcinisanih

Ne tako davno, 1972. godine čačanska bolnica je bila žarište smrtonosne bolesti velikih boginja. Tada smo u praksi uvideli da je vakcinacija bila spasonosna. Decenijama unazad u Čačku i okolnim gradovima beleži se visok stepen imunizacije, i ako je suditi prema broju vakcinisanih, čini se da u ovom gradu prevenciju bolesti ovim putem niko ne dovodi u pitanje. Moravički okrug koga čine Čačak, Gornji Milanovac, Ivanjica i Lučani godinama unazad beleži obuhvat vakcinisanih veći od 95 odsto.

Ne tako davno, 1972. godine čačanska bolnica je bila žarište smrtonosne bolesti velikih boginja. Tada je iz Novog Pazara došao pacijent sumnjivog oboljenja. Tek nakon nekoliko dana stigla je zvanična potvrda da je reč o varioli veri, zaraznom i smrtonosnom oboljenju. Prema zvaničnim izveštajima, obolelo je 12, a jedna osoba je preminula. U martu 1972. godine Čačak je bio zatvoren grad, a najdramatičnije je bilo u porodicama zdravstvenih radnika. Čačak je tada bio u karantinu, a ubrzo potom zatvorene su i granice tadašnje države SFRJ. U kratkom roku je vakcinisano 18,3 miliona stanovnika i vakcinu tada niko nije odbio. Čačani ovu traumatičnu godinu pamte po sahrani svoje sugrađanke, mlade medicinske sestre Milke Đurašić (22), koja je negovala obolelog. Po čačanskim motelima u karantinu je bilo više od 2.600 ljudi. Strepnja i neizvesnost su vladali do maja, kada je zahvaljujući vakcini ugašena poslednja epidemija varirole vere u Evropi.

– Sigurno da je ovaj događaj u velikoj meri disciplinovao građane. Tada smo u praksi uvideli da je vakcinacija bila spasonosna. Sasvim je normalno da će svi koji su to osetili na svojoj koži imati pozitivan stav prema vakcinaciji. Takođe, Čačani su razvijenu svest o nužnosti imunizacije preneli i na potomke, pa je verovatno i to jedan od razloga što stepen imunizacije u Moravičkom okrugu ide i do 98 odsto – izjavio je za „Politiku” epidemiolog dr Aksentije Tošić, v. d. direktora Zavoda za javno zdravlje u Čačku.

– U gradu je tada bilo opasno stanje naročito jer se radi o bolesti koja se lako prenosila, a bila smrtonosna. Preduzeta je momentalna imunizacija celokupnog stanovništva i nakon toga je praktično broj novoinficiranih pao na nulu. Epidemiološka situacija se godinama pratila i pošto niko više u svetu nije oboleo, smatra se da je virus potpuno uništen i da više ne postoji. Zbog toga danas nema redovne vakcinacije protiv velikih boginja. Ali zato imamo veoma visoku svest o značaju imunizacije. Mi na području okruga nemamo lekare koji podržavaju

antivakcerski lobi, kao ni organizaciju koja taj nepopularan trend afirmiše na društvenim mrežama – priča dr Tošić dodajući da u medicinskim krugovima postoji nezvaničan podatak da su SAD i tadašnji SSSR u specijalnim laboratorijama sačuvali po primerak virusa za slučaj da se variola opet pojavi. Taj virus bi poslužio kao podloga za pravljenje nove vakcine, tvrdi on.

Prema rečima dr Tošića, uskoro se može očekivati i eliminacija vakcinacije protiv poliomijalitisa, odnosno dečje paralize, jer je zahvaljujući imunizaciji i ta bolest gotovo iskorenjena, više od 20 godina nema obolelih.

Da bi stanovništvo imalo takozvani kolektivni imunitet, Svetska zdravstvena organizacija preporučuje da 95 od 100 dece treba da bude vakcinisano prema utvrđenom kalendaru imunizacije.

– Počev od devedesetih obuhvat vakcinisane dece u Moravičkom okrugu na godišnjem nivou ide od 96 do 99 odsto, u zavisnosti od vakcine. Godišnje svega jedno do dvoje dece ne primi vakcinu zbog zdravstvenog stanja, odnosno alergija. Ipak, zasluge za visok stepen imunizacije kod dece pripadaju generacijama pedijatar na terenu koji pokriva oko 250.000 građana – kaže sagovornik.

Već godinama unazad na području MO nije bilo epidemije malih boginja, zaušaka, šarlaha. U poslednjoj deceniji nije zabeležena ni pojava trihinele.

Međutim, brdski predeli Ivanjice su još uvek endemsko područje mišje groznice od koje svake godine oboli veliki broj ljudi. Većina ovu zaraznu bolest koju prenose glodari preboli kao običnu prehladu, ali bude ih do deset koji svake godine završe na bolničkom lečenju, sa teškom kliničkom slikom.

ПОЛИТИКА

Početak dugoročne saradnje u oblasti razvoja nuklearne medicine

Rusija poseduje 25 izotopa koji leče različite kancerne bolesti, što bi bilo veoma bitno i za srpski narod u ovom trenutku

Soči – Ministarstvo zdravlja Srbije je na konferenciji „Atomekspo“ u Sočiju potpisalo memorandum o razumevanju sa ruskom državnom nuklearnom korporacijom „Rosatom“ u oblasti nuklearne medicine. Marija Deurić, direktor predstavništva „Rosatom“ u Srbiji, u razgovoru za „Politiku“ kaže da potpisani sporazum nije obavezujući, ali da je veoma bitan kao i bilo koji drugi obavezujući dokument, ako ne i više. „Ovaj sporazum je veliki i veoma značajan

korak i za Srbiju i za 'Rosatom', jer je to početak, nadam se, dugoročne saradnje u oblasti razvoja nuklearne medicine u Srbiji", istakla je Deurićeva.

Šta Srbija dobija ovim sporazumom?

Kao što je ministarka zdravlja Danica Grujičić izjavila, nuklearna medicina je budućnost lečenja različitih bolesti, i to ne samo onkoloških. Potpisivanje sporazuma je samo početna tačka za naše dalje korake u vezi sa formiranjem kompleksnog temelja za razvoj nuklearnih tehnologija u Srbiji, što zahteva puno posla u različitim pravcima. I to se ne može desiti preko noći. Ali „Rosatom” ima sve resurse i međunarodno iskustvo da podeli znanja i tehnologije koje posedujemo i mi sami sa drugim zemljama. Kao jedan od primera konkretnog koraka, mi iz „Rosatoma” smo već sad spremni da počnemo da pomažemo Srbiji sa obukom i stvaranjem kadrovske sistema budućih specijalista nuklearne medicine. „Rosatom” direktno saraduje sa više od 24 univerziteta nuklearnih nauka i medicine u Rusiji. Želimo da povećamo kvote i napravimo nove ako je potrebno za sve te univerzitete kako bi već sada mladi ljudi iz Srbije mogli da studiraju besplatno na tim fakultetima u Rusiji.

Šta u oblasti nuklearne medicine ima Rusija, a Srbija nema?

Srbija ima veoma stručni tim lekara iz Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije, Kliničkog centra Srbije. Možete da budete ponosni na istorijska dostignuća naučnika iz Instituta za nuklearne nauke Vinča. Ali, nažalost, to nije dovoljno da se reši ozbiljna i teška situacija sa onkologijom. Rusija je jedan od svetskih lidera u sprečavanju i lečenju onkoloških bolesti. Mi smo imali posetu srpskih lekara, radiologa i onkologa koji su dolazili u najpoznatije ruske medicinske institute. Mogu da kažem da Rusija ima stvarno šta da podeli sa Srbijom. Na primer, Rusija poseduje 25 izotopa koji leče različite kancerne bolesti, što bi bilo veoma bitno i za srpski narod u ovom trenutku.

Dosta se ovih dana na skupu „Atomekspo” govori o nuklearnoj energiji. Zbog čega je ona bitna?

Nuklearna energija je jedina energija koja se smatra „zelenom” energijom sa stabilnim izvorom – uranijom. Na 28. Kopu u Dubaju bilo je rečeno da ukupna instalirana snaga svih nuklearnih elektrana treba da se poveća tri puta. Međunarodna svetska zajednica smatra da će veliki deo energetske budućnosti biti omogućen nuklearnom energijom. Predsednik Srbije Aleksandar Vučić je nedavno izjavio da on takođe smatra da Srbija treba da razmišlja u tom pravcu i da se ukine stari moratorijum na izgradnju nuklearne elektrane kako bi Srbija obezbedila svoju energetske bezbednost i rešila ekološki problem. „Rosatom” je tu da pruži svu neophodnu pomoć od istraživanja do izgradnje nuklearne elektrane, što je takođe potvrdio i naš generalni direktor Aleksej Lihacov na sastanku sa ministarkom na skupu „Atomekspo” u Sočiju nakon potpisivanja memoranduma o razumevanju. Izgradnja nuklearne elektrane bi trajala oko osam godina. Od 25 koje se trenutno grade u svetu, „Rosatom” gradi 22.

Strah od novog Černobilja

Da li ste svesni da u Srbiji postoji otpor javnosti prema izgradnji nuklearke? Strahuje se da se ne ponovi novi Černobilj.

Niko u svetu ne želi da se ponovi strašna tragedija Černobilja, koja se desila 1986. godine. Od tada je prošlo 38 godina. Tehnologije izgradnje, kao i održavanja nuklearnih elektrana neverovatno su napredovale. To je svima jasno. Ali mi mislimo da treba istražiti šta je danas realni razlog tog straha i radiofobije u Srbiji. Ponekad strah nije racionalan, a Srbija treba da se pita da li želi da bude zemlja visokih tehnologija ili ne. Srbija ima oko sebe zemlje koje već odavno imaju nuklearke. Mađarska gradi novu „Paks-2” sa „Rosatomom”. Tako da svakako taj rizik o kojem ste me pitali postoji i za Srbiju, ali benefita nema.

Lekovi za dijabetes koštaju i do 400 puta više nego što je potrebno

ŽENEVA - Farmaceutske kompanije prodaju lekove za dijabetes po ceni skoro 400 puta većoj od nivoa neophodnog za ostvarivanje profita, navodi se u novoj studiji organizacije Lekari bez granica (MSF).

U studiji, objavljenoj u časopisu Američkog medicinskog udruženja (JAMA) Network Open, takođe se ističe da bi moderne insulinske olovke mogle da se koriste čak i u zemljama sa niskim prihodima ako farmaceutske kompanije "stave ljude ispred svog astronomskeg profita".

Prema računici Lekara bez granica, jedna insulinska olovka bi mogla da se prodaje sa profitom za samo 0,94 dolara, ali se njene cene kreću od 1,99 do 90,69 dolara.

Istraživači pozivaju kompaniju Novo Nordisk, proizvođača leka za dijabetes Ozempik, kao i firmu Eli Lili koja proizvodi lek Trulisisi, da odustanu od kontrole nad ovim lekovima i dozvole da ih proizvodi više firmi širom sveta, prenosi Gardijan.

"Novi lekovi su apsolutna promena za ljude koji žive sa dijabetesom, ali se oni drže van domašaja stotina miliona ljudi u zemljama sa niskim i srednjim prihodima", navodi farmaceuska koordinatorka u Lekarima bez granica i jedna od autora studije, Krista Sepuh.

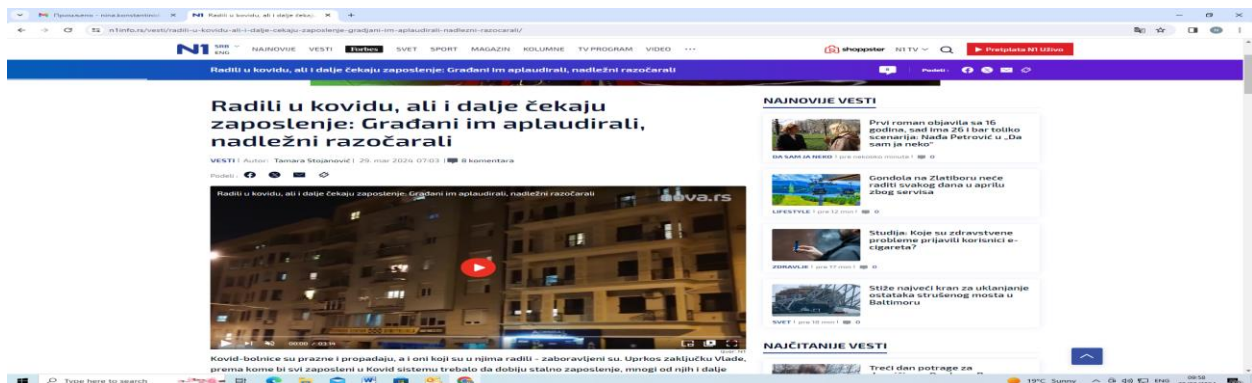
U Srbiji u proteklih sedam dana 96 obolelih od kovida

U proteklih sedam dana u Srbiji je od virusa koronavirus obolelo 96 osoba, objavljeno je na sajtu covid-19.rs.

U tom periodu testirana je 4.741 osoba.

Od početka pandemije obrađeno je 13.455.246 testova, a bilo je 2.614.878 pozitivnih.

Naredni presek najavljen je za 4. april.

Radili u kovidu, ali i dalje čekaju zaposlenje: Građani im aplaudirali, nadležni razočarani

Kovid-bolnice su prazne i propadaju, a i oni koji su u njima radili - zaboravljeni su. Uprkos zaključku Vlade, prema kome bi svi zaposleni u Kovid sistemu trebalo da dobiju stalno zaposlenje, mnogi od njih i dalje nisu ostvarili to

pravo. Pitali smo Ministarstvo zdravlja da li je preduzelo sve aktivnosti iz svoje nadležnosti da bi se zaključak Vlade realizovao, kao i kada se može očekivati da se u potpunosti realizuje. Odgovor nismo dobili.

U početku beše aplauz. Zatim prijemi, ordenje i pohvale.

„Vi ćete zauvek ostati junaci naše zemlje, heroji naše otadžbine“, govorio je predsednik Aleksandar Vučić.

I na kraju bi odluka – da junaci i heroji otadžbine, zdravstveni radnici koji su lečili obolele tokom pandemije, dobiju stalno zaposlenje.

„Smatram da je to najmanje što su mogli, na taj način da nam se oduže, da nam daju ugovore na neodređeno vreme, a ne otkaz i na ulicu“, kaže Nikola Trailović, medicinski tehničar.

Ali upravo „otkaz i na ulicu“ u Kliničkom centru Srbije nedavno je dobio Nikola Trailović, uprkos devetomesečnom radu u crvenoj zoni u bolnici u Batajnici. Više od godinu dana rada u toj ustanovi stalno zaposlenje nije donelo ni Gordani Lazić, medicinskoj sestri koja na određeno radi čitavu deceniju.

„Lično se sada osećam veoma prevareno. Taj osećaj dominira. Obećavaju vam, obećavaju, a ništa od toga. Prima se ko zna ko, kojim linijama i kojim vezama, sve funkcioniše po pitanju tih veza, a zvanični zaključci i zakoni se ne poštuju, koje sami donose“, ljuta je Gordana Lazić.

Zaključak je Vlada donela 31. avgusta, pa revidirala 13. septembra, a potom, identičan, usvojila 14. novembra. Mesec dana pred izbore.

„Kako prođu izbori, stišaju se i sad će opet da krenu, kad im bude trebalo, opet za izbore“, kaže Lazić.

„Svaki put smo tema – zdravstveni radnici heroji u toku kovida dobiće stalna rešenja, itd. itd. Međutim, prošlo je već tri godine. Od toga nema ništa“, naveo je Nikola Trailović.

I ništa od odgovora na pitanje koliko zdravstvenih radnika i saradnika je do sada dobilo posao u skladu sa zaključkom Vlade, a koliko njih na to još uvek čeka. Zvanični podatak pokušali smo da dobijemo od Ministarstva zdravlja. Ali ono se, izgleda, ugleda na Ministarstvo finansija, pa se ne oglašava.

Ipak, oni koji do stalnog zaposlenja nisu stigli, Sindikatu lekara i farmaceuta se svakodnevno javljaju.

„U više navrata se potvrdilo da definitivno nisu svi primljeni za stalno. Ono što smo dobili kao informaciju sa terena je da se u taj broj, što je potpuno neverovatno, zdravstvenih radnika koji su radili u kovidu i trebali biti primljeni, primio i jedan broj nemedicinskog kadra“, kazala je Gorica Đokić iz Sindikata lekara i farmaceuta.

I to, doduše, nije u nesaglasju sa Vladinim zaključkom, prema kome posao za stalno sleduje i onima koji su tokom kovida bili angažovani na pomoćno-tehničkim poslovima. Oni koji su, međutim, dvanaest sati dnevno, bez pauze, lečeći obolele žrtvovali živote, prethodnih meseci su, bez uspeha, kucali na vrata svih nadležnih institucija i pojedinaca.

N1: Kako vam sad zvuči onaj aplauz koji ste slušali svake večeri sa terasa i balkona?

„Pa ljudi nas nisu izneverili. Ja verujem u ljude i verovaću uvek. Tako da mi je drago zbog ljudi koji su nam aplaudirali, ali lično što se tiče direktora i nadležnih institucija – veliko razočarenje“, kaže Gordana Lazić.

Ljude koje su direktori, kako je nedavno rekla ministarka Grujičić, „zaboravili“, Ministarstvo će, opet po njenom svedočenju, gledati da rasporedi. A mi ćemo gledati hoće li se to do juna zaista i desiti ili će taj pogled samo do izbora dosezati.